

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2210/2019
11.07.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац, Јелене Боровац, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Живко Дедовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства – Први основни суд у Београду, коју заступа Државни правобранилац из Београда, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 12866/17 од 15.12.2017. године, у седници одржаној 11.07.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле, у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 12866/17 од 15.12.2017. године у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и потврђује решење Другог основног суда у Београду П 687/17 од 25.07.2017. године, у ставу првом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 19.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Решењем Другог основног суда у Београду П 687/17 од 25.07.2017. године, издат је платни налог и обавезана тужена да тужилци исплати 4.096,31 динар са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате и да јој накнади трошкове спора од укупно 8.850,00 динара.

Решењем Вишег суда у Београду Гж 12866/17 од 15.12.2017. године, ставом првим изреке, преиначено је првостепено решење у ставу првом изреке, тако што је одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепеног решења (трошкови поступка) тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о посебној ревизији на основу члана 404. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној због потребе тумачења права, масовности ове врсте спорова и различитог пресуђења у погледу накнаде трошкова парничног поступка, због чега је нужно уједначавање судске праксе.

Тужили је као вештаку пред Првим основним судом у Београду, признато право на исплату трошкова на име обављеног вештачења, које јој је исплаћено са кашњењем. Како тужена није измирила обавезу по доспелости, већ накнадно, опредељени захтев тужиле који представља обрачунату камату на нето износ главног дуга, је усвојен, а тужена обавезана да јој накнади трошкове поступка од 8.850,00 динара, на име састава тужбе 6.000,00 динара, на име таксе на тужбу 1.900,00 динара и на име таксе на одлуку суда износ од 950,00 динара, према важећој АТ и ТТ.

Супротно, другостепени суд је закључио, да иако је тужила успела у парници, имајући у виду вредност предмета спора, да је једина "правична одлука" у погледу трошкова парничног поступка да свака странка сноси своје трошкове, због чега је преиначио првостепено решење у том делу.

На правилно утврђено чињенично стање неправилно су примењена правила о трошковима поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право. Али, у пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену, или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинско-правим споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о "разлозима правичности" приликом одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној страни накнади парничне трошкове. Она има права да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужилац има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да, евентуално и поред успеха у текућој парници, одбије захтев за накнаду трошкова јер тужилац би у случају тзв. "цепања потраживања" злоупотребљавао право и поступао супротно начелу савесности и поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО. Ако су парничне странке биле у уговорном односу на основу уговора о делу (ангажовање тужиоца као вештака), начело савесности и поштења се примењује од момента ступања странака у преговоре па све до престанка уговора (члан 12. ЗОО). У уговорним односима оно подразумева искрено и лојално поступање и имање обзира према интересима друге стране. Правни однос између уговорних, а овде парничних странака не престаје испуњењем обавезе (исплата главнице), па се и на заштиту субјективних

права у судском поступку примењује начело савесности и поштења и забране злоупотребе права. То начело се мора поштовати све до дефинитивног разрешења спорних односа јер структуру субјективног права не сачињава само овлашћење већ и захтев за судску заштиту, са којим чини целину. То даље подразумева да се од сваке уговорне стране и у принудној реализацији спорног потраживања захтева савесно поступање и смањење трошкова друге стране.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али, као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужилац води више спорова ради наплате затезне камате због доцње у исплати награде за вештачење (главница) и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужиљи накнади и трошкове ревизијског поступка у висини од 19.600,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), као и трошкове судских такси на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 3.800,00 динара према Тарифном броју 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 106/15).

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић